

Remissvar: Kulturutredningen (SOU 2009:16)

Sammanfattning

Piratpartiet jobbar för fri, icke-kommersiell inhämtning, nyttjande, förädlande och spridning av kultur ska uppmuntras. Vi menar att detta gynnar samhället genom att uppmuntra till skapande, utveckling och spridning av kultur. För att uppnå detta mål krävs en balans mellan dels samhällets krav på tillgänglighet och spridning, och dels samhällets önskan om att det ska finnas incitament för nyskapande och vidareutveckling av kultur.

Ett samhälle där kultur och kunskap är fri och åtkomlig för alla på lika villkor gynnar hela samhället. Vi hävdar att ett utbrett och systematiskt missbruk av dagens upphovsrätt aktivt motverkar dessa syften genom att det begränsar både utbudet av kultur och tillgången till kultur.

Internet är vår tids viktigaste kulturbärare. Internet erbjuder fler människor tillgång till mer kultur än vad som någonsin varit möjligt tidigare. Internet är idag det fora där mest kultur dagligen skapas, enskilt eller i grupp. Därför är det nedslående att se vilken liten plats internet fått i Kulturutredningens utlåtande.

Internet – skapande och spridning av kultur

Kulturutredningen beskriver hur internetanvändandet utvecklats och förändrat våra vanor. Ändå ägnas förvånansvärt lite utrymme åt att beskriva hur man ser på kulturverksamhet på nätet och hur man kan stödja den. Man ägnar inte heller någon utrymme åt att beskriva hur Internet kan användas för att sprida olika sorters kultur. Det innebär att man nästan helt missar den viktigaste kulturscenen av dem alla.

Idag sprids mycket kultur över Internet. Det skapas också mycket kultur direkt för och på nätet. Det är något som måste uppmuntras. Nätkulturen bör få ett reellt erkännande och stöd. Nätkulturen är inte en andra klassens kultur. Den är dagens kultur och den kultur som kommer att forma morgondagens kultur.

Det är också viktigt att den privata, icke-kommersiella spridningen av kultur via internet inte hindras genom en obalanserad upphovsrättslagstiftning. Det är inte rimligt att privata bolag ska kunna hindra kulturspridning för icke-kommersiellt bruk. Det hämmar den kulturella utvecklingen menligt. Teknik

som gynnar den fria spridningen bör därför befrämjas och stötts av offentliga medel, då sådan teknik motverkar distributionshämmande monopol.

Deltagarkultur

Kultur är inte längre en verksamhet som ett fåtal ägnar sig åt och visar upp för en publik. Gränserna mellan kreatör och publik har suddats ut. Idag skapar vi alla på ett eller annat sätt kultur så snart vi skriver en blogg, kommenterar någon annans blogg, när vi lägger upp filmer på YouTube etc. Detta ställer nya krav på hur vi definierar begreppet kultur.

Deltagarkulturen innefattar också samplingskulturen. Det bör till exempel bli enklare att få bearbeta och återanvända delar av gamla verk, då detta är en kulturform i sig.

Kreatörernas plats i det framtida kulturlandskapet

Istället för att skapa lagar som betänkligt begränsar möjligheten att sprida kultur för privat bruk, så bör man fokusera på att hjälpa kreatörer att orientera sig i det nya kulturlandskapet och hitta nya affärsmöjligheter. Internets utveckling har onekligen förändrat kreatörernas arbetsvillkor radikalt. Här har staten ett ansvar att ge kreatörer den kunskap och de verktyg som behövs för att navigera sig fram i den nya världen.

Man har också ett ansvar att främja att de bolag som jobbar inom den kulturella sfären öppnar ögonen och inser att det är hög tid att anpassa sina marknadsmodeller efter den verklighet vi alla lever i. Det är inte statens ansvar att hålla dem under armarna om de väljer att arbeta efter utdaterade marknadsmodeller.